

Historische wegen (8) De Kraan

De Kraan maakte deel uit van een zeer oude noord-zuid verbinding die waarschijnlijk uit prehistorische tijden stamt. De Kraan start bij de Ceciliakerk in Enschoot en gaat verderop over in het zandpad van de Waalwijkse Baan. Het hier beschreven stuk stond vroeger bekend als de Dode Kraan. Op de reeds eerder vermelde kaart van Diederik Zijnen uit 1760, staat de Dode kraan vermeld. In de middeleeuwen was dit tracé een onderdeel van de in een eerdere aflevering besproken Hollandse weg.

Over de oorsprong van de naam doen twee theorieën de ronde. De eerste theorie legt een verband met water. Hierbij moet kraan gelezen worden als tapkraan. De benaming Dode Kraan zou dan kunnen duiden op een drooggevallen (kwel)bron. Verderop langs het spoor, ter hoogte van de Raadhuisstraat, was vroeger sprake van de Levende Kraan. Voor de bouw van de woonwijk Hoge Hoek kwam daar, onder aan de spoordijk, in regenachtige periodes van het jaar, kwel (grondwater) aan de oppervlakte.

De tweede theorie legt een verband met kraanvogels. Deze sierlijke en imposante trekvogels, groter dan de reiger en zelfs de ooievaar, broedden vroeger in moerassen en hoge venen in vooral het oosten van het land. De enige Nederlandse broedplaats van deze vogel is te nog te vinden in het Fochteloerveen in Drenthe. Mogelijk dat de vogel hier in een ver verleden regelmatig neergestreken is tijdens de voor- en najaarstrek.

Op deze manier zou ook het toponiem Kraanven in de gemeente Loon op Zand kunnen worden verklaard.

Tekst: Lambert Winkelmolen

Opmerkingen, vragen, ideeën: <https://stichtingnieuwewarande.nl>